

רב טוראי אליהו לוי

2147977

בן קוריון ודוד

נולד ב- י"ט תשרי תש"י' 1953

התגייס לצה"ל ב- מלחמת נובמבר 1971

שרת בגדוד הבוקעים הראשון (51)

נפל ב- כ"ו תשרי תש"ל' 1973

בקרב על החרמו.

אליהו לוי

אליהו, בן קורין ודוד, נולד ביום יי' בתשרי תש"יד (28.9.1953) בעכו. את לימודיו היסודיים סיים בבית-הספר היסודי "גורדון" ואחרי-כך המשיך בבית-הספר התיכון "דרסקי", שם למד שלוש שנים. את שנות הלימודים האחרונות עשה בבית-הספר התיכון בקרית-חhips, בוגר העיינית. אליהו היה תלמיד למופת, תלמיד שככל מורה מייחל שהיה לו רבים כמותו. הוא היה חבו טוב ונאמן והיה מוכן תמיד לעזור לחבריו. לפני בחינות הבית מלא חברים, שבאו להיעזר באילו והוא, בחיוoco המבוייש, הפליא ביכולתו ללמידה וללמידה. בכל אספת הורים היה האב קורן מונחת, ר' אליהו היה הטוב. שבתלמידי המחוור. תנאי החיים בבית לא היו מן הקלים, אך אליו נמצא דוד להתרשם ללימודים בטכניון בחיפה, בוגר מהנדסת בנין. עלם גבה קומה ויפח את חלומו - רמשק ימואדים בטכניון בחיפה, בוגר מהנדסת בנין. הוא כיבד את הוריו בכל לבו והיה קשור אליהם ב深情. נשותנו. חבר נאמן וטוב היה ואח יקר. כל שעט פנאי הקדיש לкриאה בעברית ובאנגלית, אהב להאזין למוסיקה וגם הרבה לעסוק בספרות. בקומתו הגבוהה היה מן הטוביים בנחרת הcadirsel בבית-הספר וגם הרבה לשחק בבדורע וככדורגל.

אליהו גויס לצה"ל בסוף נובמבר 1971 והוחזק לחיל הרגלים. אחרי שעבר את האימון הבסיסי השתלם בקורס קשרים גודדיים ושירת בתפקידו בגזרה "הבקעים הראשוני" של חטיבת "גולני". באו' טט 1973 התקבלה בקשתו להיות מועמד לקורס קצינים. אותו זמן שקד אליו על ספריו ור' להשלים מספר בחינות לתקנות הבגרות, למען יוכל להתקבל ללימודים בטכניון. הוא אהב את השירות בצה"ל בכל לבו ובמכתביו הביתה סיפר על כך. כשהיה בא הביתה לחופשה כמו בתמאלת הבית או ר. שבועיים לפני שפרצה מלחמת יום-הכיפורים היה אליו מוצב עם יחידתו ברצועת עזה. חלום שחלם הותיר בו רושם עמוק עד-כדי-כך, שהתקשר אל אמו וסיפר לה עליו. בחלום, נסע למרחקים, והאם, לאחר ששמעה זאת היה לבה כבד עליה והוא התמלאה דאגה עמוקה, שצלה לא הרפה ממנה גם כאשר טלפן אליה בעבר יום-הכיפורים והודיע שהוא שענה הוא עומד לבוא לחופשה ממושכת. שפרצה מלחמת יום-הכיפורים הייתה החטיבה שלו ברמת הגולן. בקרבות הנוראים שבהם ניטשו העמדות שעל החרמון, ו בקרבות שהתחוללו אחר-כך, הצטיין אליו ביכולתו הרבה ובדבקותו במטרה. הוא ידע למען מה הוא נלחם וביצע את כל המשימות שהוטלו עליו במסירות למופת. ביום כ"ו בתשרי תשל"ך (22.10.1973) בקרב החסתערות על החרמון כדי להחזיר את המוצבים לידי צה"ל, נפצע אליהו ונרגג. הוא הובא למנוחות-עולםם בבית-העלמין בנהריה. השאיר אחריו הורים, שני אחים ושתי אחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת רב-טוראי.

במכתבו למשפחה האבלה כתוב עליו מפקדו: "...מלחמת יום-הכיפורים הייתה ללא ספק הקשה במלחמות ישראל והיתה מלחמה על חיינו בארץ הזאת. הקרב על החרמון היה אולי הקרב הקשה ביותר במלחמה זו... בנים, שנפל בקרב זה, נלחם יחד עם חבריו כפי שנלחם מי שידעו למען מה הוא נלחם, באומץ וגבורה, במסירות ובהקרבה. לא נסחה, כי לא נוכל, לנחמכם על אובדן בנים, מרות שגים לנו, חברי בגזרה "הבקעים הראשוני", יש הרגשה של אובדן בן לוחם, הרגשה המלאה הרגשת כבוד לנו, שזכינו שבנים נלחם בשורותינו, וכבוד המשפחה ששכלה בן כזה. יהי זכרו ברוך".

היערכות כוחותינו ברמת הגולן (6 באוקטובר 1973)

לוחמי גדר "נדעור" לא עמדו לבדם במערכות בגזרה הצפונית של רמת הגולן בצהרי שבת ה-6 באוקטובר 1973, משברצה בהפתעה מוחלטת מלחמת יום הכיפורים. לצדם ב"קו הראשון" בקוו המוצבים היו הטנקיסטים של גדר "סער" של חטיבת השריון "ברק" מפוזרים וצמחיים – מחלקה טנקים ליד כל מוצב. מאחוריהם, ב"קו השני" של הגזרה הצפונית, היו מרכזים שאר לוחמי החטיבה בריכוזים גודולים בעיר מסעדה, ולא הרחק מהם באורו פתחת קונייטרה (חרמוןית-ג'פה) חנו בריכוזים גודולים לוחמי חטיבת השריון 7, בפיקוד אל"ם אביגדור ("יאנוש") ברג'ל. בדרך כלל (החל משנת 1972) הייתה רמת הגולן באחריותה של מפקדת מרחב הגולן (חטמ"ר גולן); במצבי ה"קו הסגול" החזיקו כוחות של גודדי ח"ר מילואים, ורק נגלה המתיחות הרובה, ריכוזי הכוחות של הצבא הסורי ומצב הכוונות הנבואה, והותלו גודדי ח"ר מילואים אלו בספטמבר 1973 בגודדי ח"ר סדרים: גדר "נדעור" של חטיבת גולני בגזרה הצפונית, וגדר נה"ל מוצנה במושבי הגזרה הדרומית. יחד עם נפרשו בהתאם גדר הטנקים "סער" בגזרה הצפונית, וגדר הטנקים "סופה" בגזרה הדרומית. מפקדת חטיבת "ברק", כמו גם מפקדות החטמ"ר ומפקדת האוגדה היו במחנות זפה.

חטיבת גולני ערבית מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)

בחודשי החורף ובחודשי הקיץ של שנת 1973 המשיכו חיילי חטיבת גולני בשגרת אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי התראות רבות על היערכות הצבא המצרי למלחמה, שנועדה לפרוץ באמצעות מאי 1973. גם הפעם הערכו ראש אמ"ן ועוורי Ci ה"סבירות למלחמה נוכחה". לעומתם העירק ראש המוסד, Ci קיים חשש סביר למלחמה. שר הבטחון והרמטכ"ל לא קיבל את הערכת אמ"ן, והואו להתקונן למלחמה במסגרת "כוונות בחול-לבן". חיילי המערך הסדיר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוננות והחלו בפעולות שונות לחיזוק קשר הלחימה וההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוונות בחול-לבן", והוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבקיר. חטיבת גולני החלה בהכנות מרכזות לקראת כנס גדול בפרק הירקון בת"א, בו אמורים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני ב-25 שנות קיומה סוכות תשל"ד (10.10.73), והשם בט"א"ל וובקה אליו ניצח בחודשים אוגוסט-ספטמבר 1973 על ההכנות לכנס.

שלב הבלימה בגיורה הצפונית (6-7 באוקטובר 1973)

אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, העריך, כי "מאמין העקרוני" הסורי יהיה בגין תחת קונייטרה, ועל כן השאיר את חטיבת 7 עם 105 טנקים מדגם צנוטוין כעתודה פיקודית בשלושה ריכוזים גודדים סביר נפה. בגין הצפונית, עליה הגנו לוחמי גדור "נדען", היו אפו 137 טנקים 105 של חטיבת 7 ו-32 מחרטיבת "ברק", ואילו בגין הדרומית, עליה הגנו לוחמי גדור נהג'ל המוצנה, היה גדור טנקים מעורב, מפלוגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת "ברק", ولو 40 טנקים בלבד.

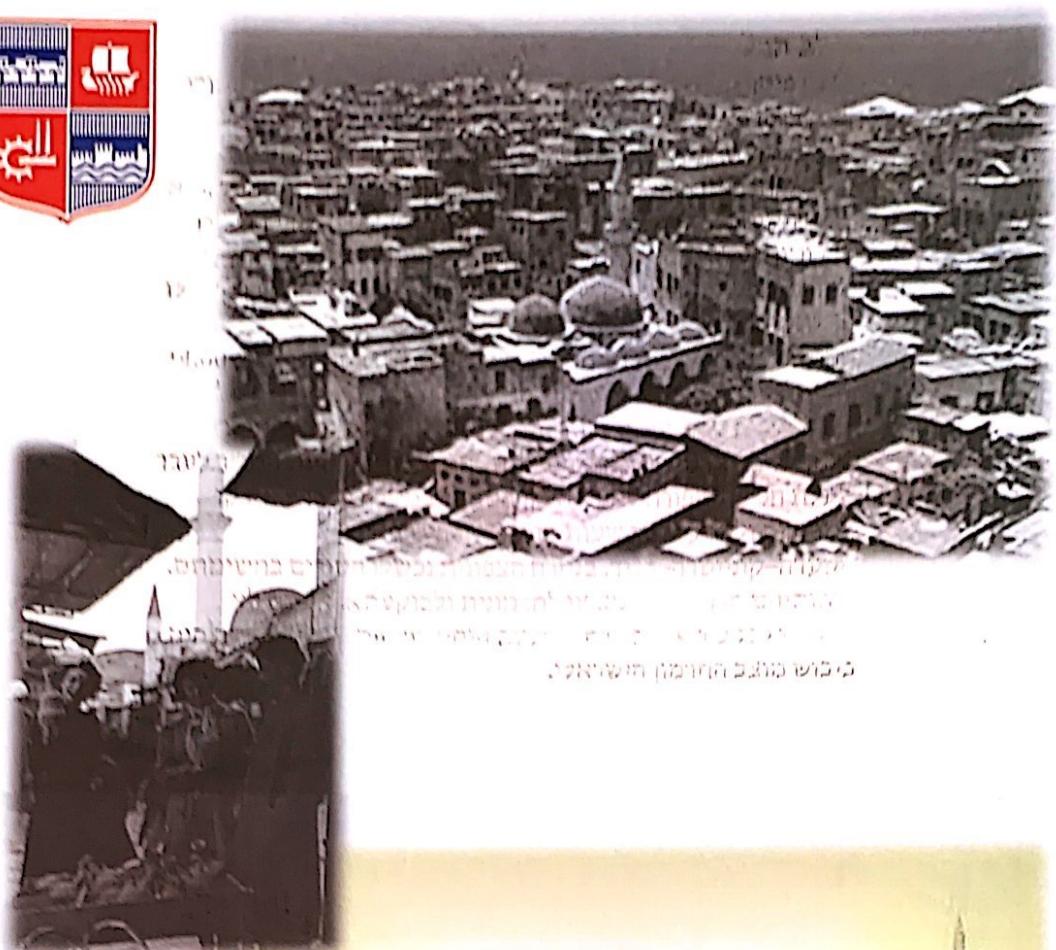
התקפה הסורית במלחת ים הכנורים החלה בסמוך לשעה 14.00 בהפגזה ארטילרית כבדה על כל המוצבים ובתקיפת מטוסים על מפקדות רפואיים ומחנות רפואיים. לאחר ריכוך אווורי ורטילרי ותחת חיפוי ארטילרי צמוד נעו צוותיה הקרב של דיביזיות הח"ר לעבר תעלת הנ"ט החפורת לאורך ה"קו הסגול" במטרה לכבות את קו המוצבים ולהגיע בתוך שעות ספורות לכיבוש האורך קיסעדה-קונייטרה-רפיד. בגין הצפונית נ苴לו הסורים במשימות כוחותיהםDDR אמונם מצפון לחרמוןית ולבקעתה, אך הם לא הצליחו לבס מתחם כלה. הישגם היחיד עם פתיחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הישראלי.

כיבוש מוצב החרמון (בוקר 22 באוקטובר 1973)

ואו, לקרה של ר' 22 באוקטובר 1973, גילו כנראה לוחמי חטיבת גולני, נשאי תג העץ, מידת נספה של כוח סבל, עקשנות ועיקשנות, התמדעה ודבקות במטירה, ומתרן הכרת חשיבות המשימה ורצון אדרי המונע עליידי גאות יחידה מיוחדת במנה הצלicho לשבור לבסוף את התנגדות הסורית ב"דרך אל היעד". פלוגות תגבורות מכוח החסימה, מגדוד "אריות הגולן" שנשלחה לסייע בפינוי הפצועים והרוגים של גדור "הובקעים הראשוני", בסיוון הפגוה ארטילרית עצמאית וכבדה - 71" במרחך של 600 מ' מן המוצב עצמו. בשעה 6.00 החלו חילים וקצינים סורים לנעוש את עמדותיהם ולנוס צפונה (חלקים נהרגו וחלקים נשבו אח"כ ע"י כוח דופלוגטי של הצנחנים, שהתקדמו מכיוון צפון אל עבר מוצב החרמון). בשעה 9.00 כוורת מוצב החרמון ע"י חיילי גולני. חבלי פלוגת ההנדסה בדקו היבט את כל הكنيוסות מחשד למיקוש, וב-10.30 טהרו המוצב סופית. בשעה 11.00 הזעפ"ס סוף-סוף דגל החטיבה ודגל המדינה במרומי המוצב הישראלי, ומפקד הכוח דוד כץ (צע'לה) דיווח מבלי להקפיד על כללי הדיבור בקשר: "תחנות כל העולם הקשייבו, החרמון בידינו!".

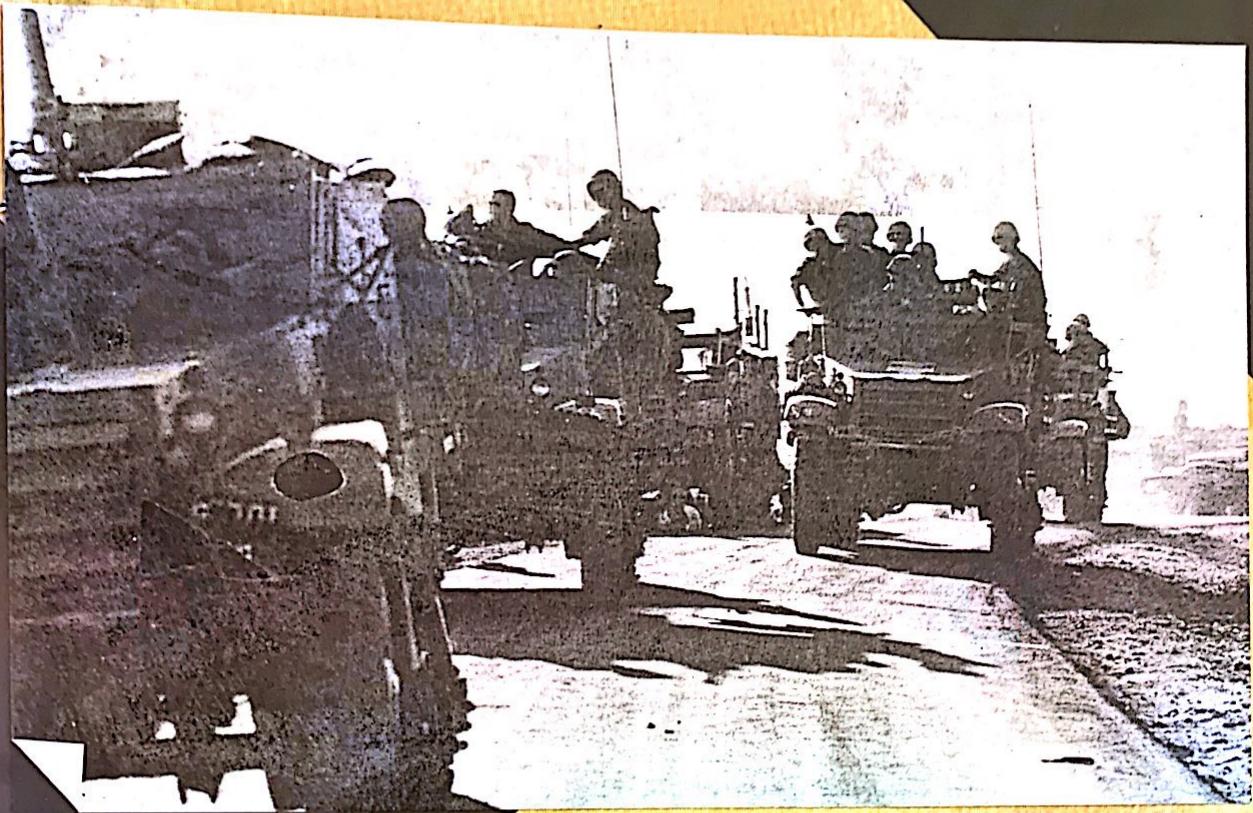
מקום הולדתו עכו

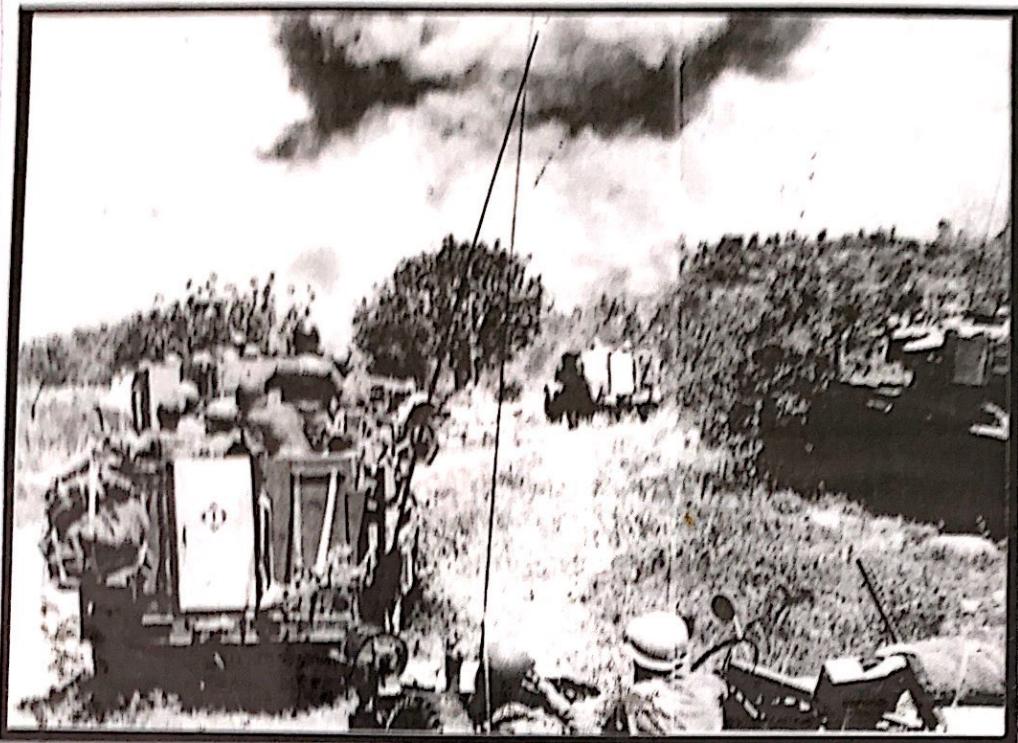
אימונים ומסדרים

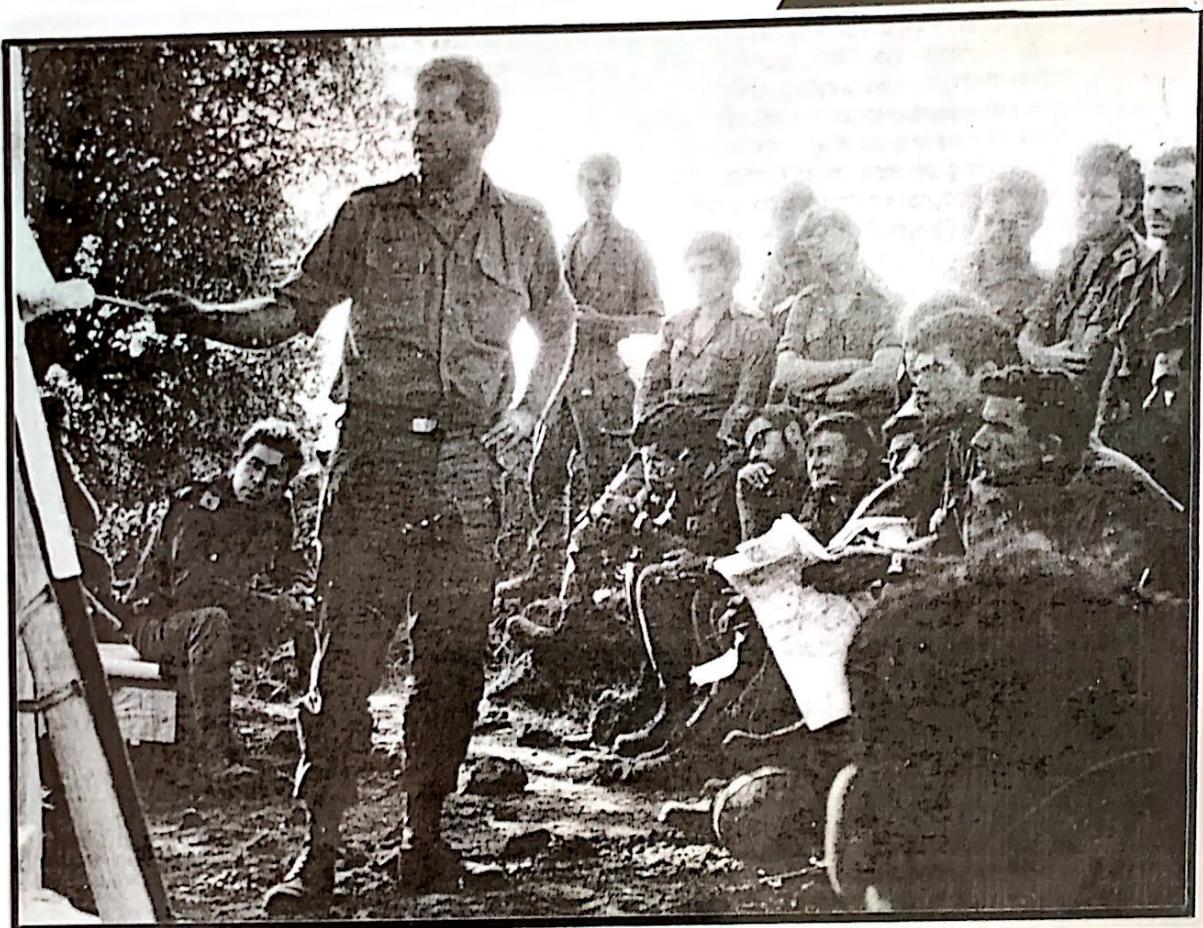
**שטח כינוס לפני
עליה לחרמון**

קרבות במובלעת

קבוצת פקודות

עליה לחרמון

הקרב בו נפל אליהו ז"ל

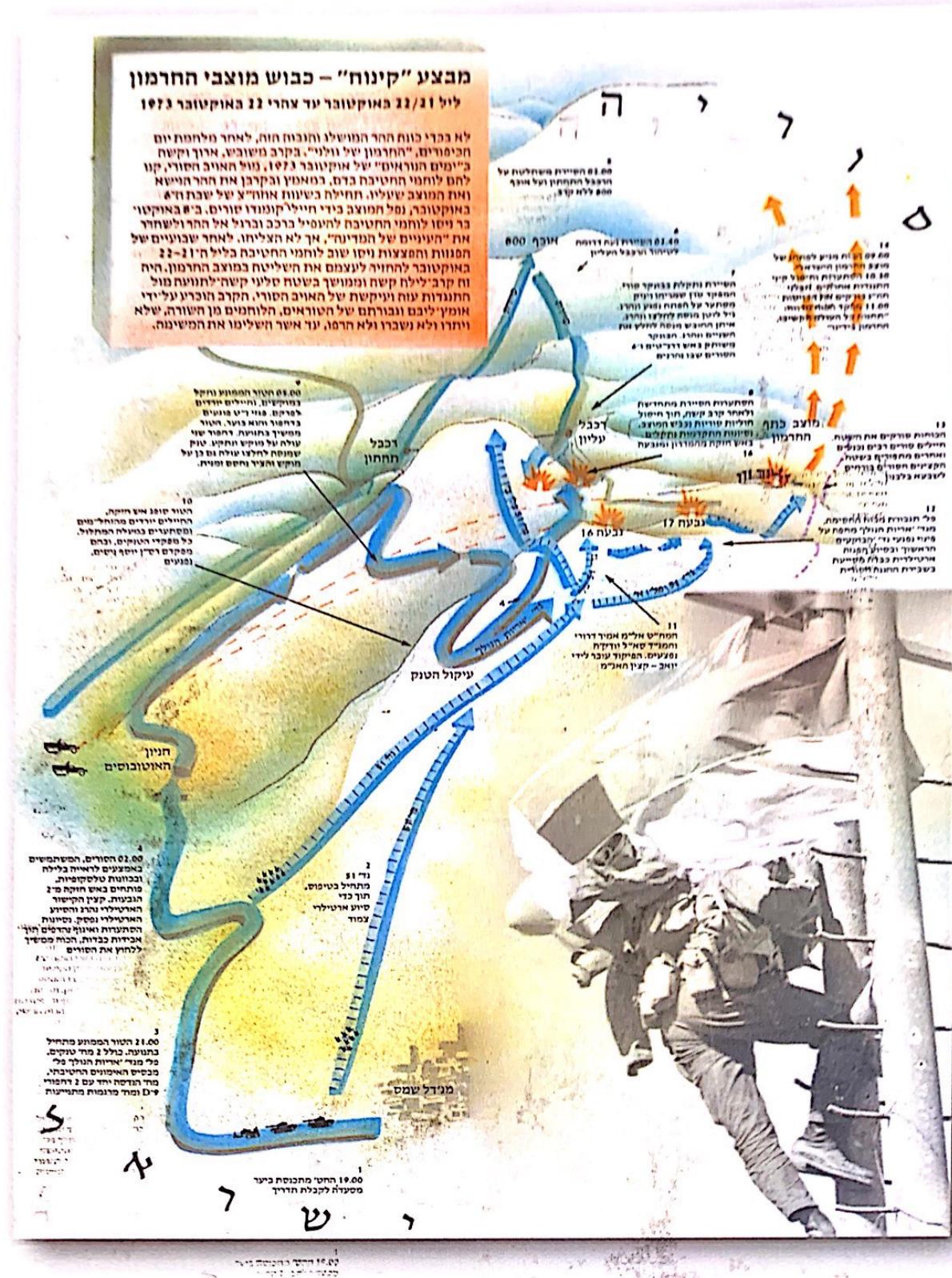

מפתח הקרב

מבחן "קינוח" – כבוש מוצבי החרטמו

ליעל 12/22 פאוקטנבר עד אכרי 22 פאוקטנבר 1973

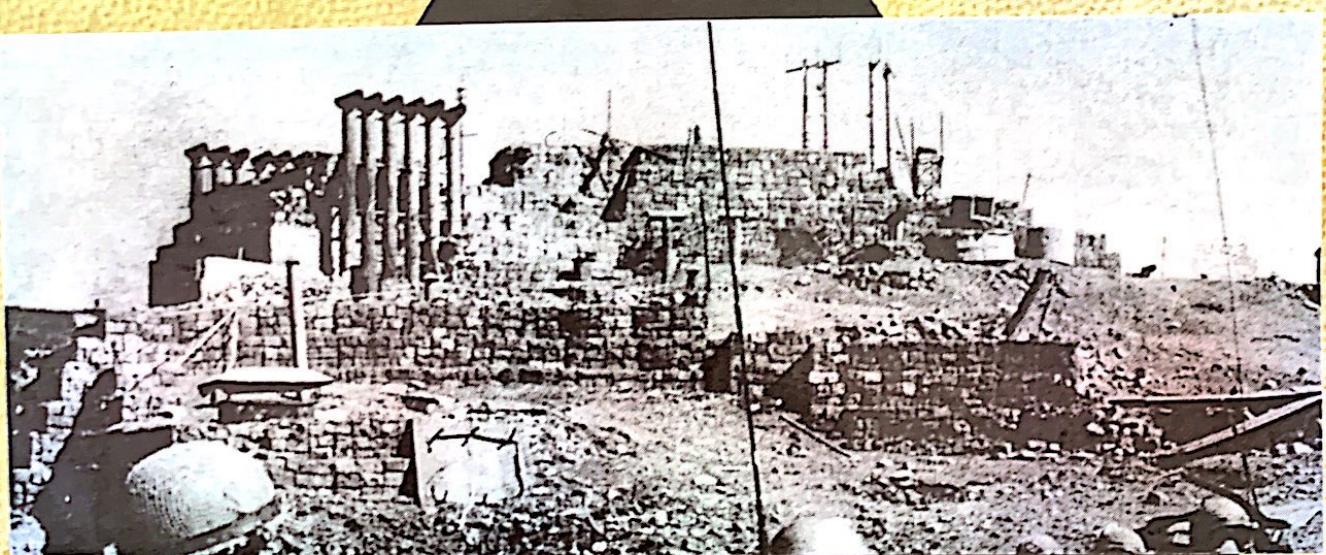
לא בכך כונה החרם המשולב ולבוגר חומרה, לארכר מלחתת יוס
כברותרין, "הארחון של וולרי", גרבך פטושוון, ארכר קושם
כ"י מיט' הנורא"ם של אנטוקובו 1973, מוש' האחים חסובי, קען
לטומ' רוחני החיטוב בגד, בפאנום ובקרון צוות הרוחנית
וות' המזג' ששי' עליון, חיטול בשנות ה-70' צוות' דודז'ה
בקוטשווין, ובל' מונט' גראן הייל' קומודו סטרו'ו
בר פיסו לחמי החיטוב לעינויים ברוכך ובורול אל החר' והשחדר
ת' העינויים של מיל'אנ'ר, אך לא זכרו. לאחד משל
ההנוט' והצעונות' נושא' שוב' לטעמי החיטוב בפאנום הרוחנית תח' 22-21
בקוטשווין להזכיר עליהם את ת' השילוח בפאנום הרוחנית תח' 22-21

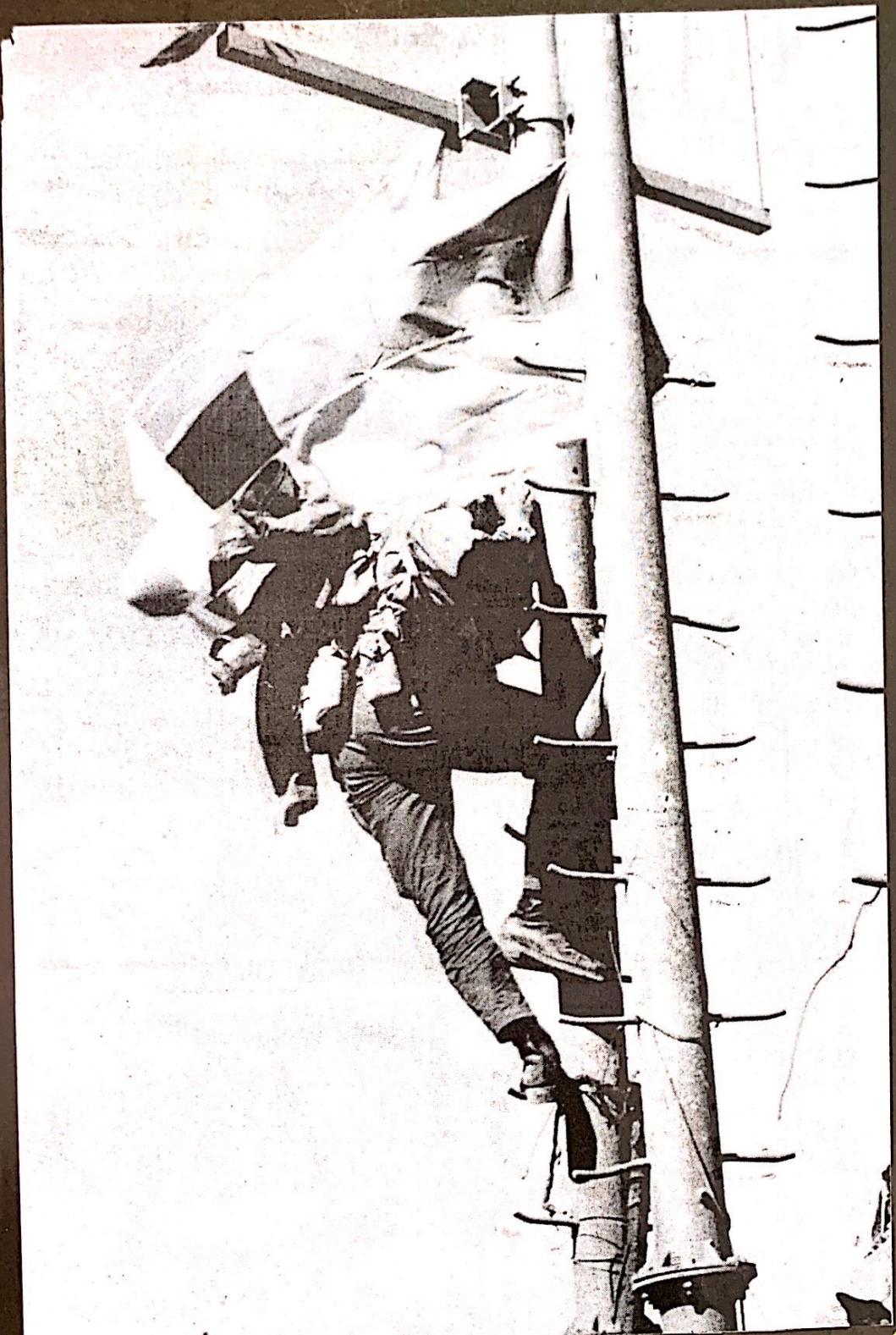
מפנים פצועים

מוצב החרמון

**הנפת הדגל -
החרמון בידינו**

דיווח ממצוי החרמן בידנו

החרמון של גולני חיים חפר

כאו לא רצים. كانوا חולכים. לאט, כמו במקץ • עומדים על הנבעה הינשפת אל שדה הקטל ושותעים חבל מחרש. • וואים את ילקוטיהם של הנעים שהשתערו חזה מול קעה. • ואשר לא ישנו לסתות אוטם ולא יחורו עוד לפתחה. • אתה הולך בין התרמילים הרים, בין זנבות הבזוקות, בין שרויות הציד. • סר הצהה מפני הנפלים, מפי מסכות הגטו הסובייטיות, מפני רמווי המלפכו. • אתה עובר בין העמידות בין התולירים המקנים אדיין אל היביש. • אתה רואה את המות אשר עבר כאן ולא הבدى בין איש לאיש. • אתה רואה את הברזל הקבוע והמעור. • אתה שומע את השמות, הנאיםים עדין כל אחר יד. • אתה רואה את נתיב הדם פשוטו כמשמעו על סלע, על האדמה, על ילקוט־צדקהו. דרך הקורות של גולני, עובר־ארת.

באן הולכים לאט. •

כאו עומדים מעתאים ונושמים את־אנגיר־החיים. • אנשי חיל־הרגלים, אשן גולני, הגברים המפלאים. • פאן בני מסט, אשר החל לבדו והשميد את חלתת הבזוקאים. • פאן האפסאני אשר רצעם התחמשת פאשר הדם שותת מני הפצעים. • פאן שני הקס־פאים ממושיבם, לפקד שבגופם נעצים הקלעים. • פאן יקטרו־רט, אדמוני סיורו ואברהס אוטס – סמלים וטוראים. • וכאו ציוו ורלמו ואהוּן חזקיהו – כל עם ישראלי – אשר ברמנונים, בעוים ובמלחעים. • הסתערת אל קמצונה בנפש טרופה, בגין שבלו קרעים. • עד אשר רבן מבעד לעיניים המכוסות דפ. • עד אשר ראו על המצב את דגל ישראל ואת דגלים. • עד אשר שמעו את צלחה צעק באלהות רגש ונפעם. • "החרמון ביי גולני! בסבון!

תחנות כל תעולם!" •

פאן הולכים לאט, פאן יש אנטים שעילו לא דורפים. • פאן מgebזות מלחה כואבות בין סלע ושיח ו – מונע מאד – שלשה פנחים: • פאן עומדים על קרכס שתוֹר הרוחות מול נפי אלהים גדולים ונפתחים. • פאן נושמים אויר דק, פאן השמים קרובים וסמכים. • פאן זוכרים הרבה דברים שלעתים קרונות אנחנו קליקן מטה שוכרים. • אז לך לאט, עובר־ארת, גמע בל פרט, בל רגע, כל חלק. • וזכור מה יש על חזמתה, כשהתנו לא מהליך על השלג. •

קווים לדמותו

לוֹיְ אַלְיוֹהוּ

לוֹיְ אַלְיוֹהוּ נולד בעכו ב- 28 בספטמבר 1953. הוא למד בבית-הספר היוסדי "גנברגו". אח לימודיו התייכוניים סיים בוגר מה האיונייה בבייח-הספר בקבינט-חניון, בשאות שלוש השנים הראשונות עשה בבית-הספר "ברקען":

אליהו אהב לחקור וגילץ כל שעת פנאי בדיו להתחמק בספריות בעברית ואנגלית: גם מוסיקה אהב ונוהג לשבח צמו בבר תונת האזנה פרובוציה ל-
חקלאיטים ולרדינו.

גוטן לב אללה תרבה לאסוק באסיפות והתאזרן בגדרון גדרון, גדרון
ובבדרגן.

בג' 20 היה במותו.

אליהו לוֹיְ
אבן לחתמה כל קיא
ויראשון בלומודים
בבאב וגאונא
ונזונמא לאחבה
מולדת מבורה

כל זה רק תינך
הילד השקט בחלמידים
ויראשון בלומודים
שמיעום חבשו את
ספסל הלימודים
היונה דוגמא ומופת
לחברים הלוויים

עם התקרב השנה
ליום נפילתך
במו מתנבר לו הלב
להשלים עם הסתלקותך
ורוי להברט בדיקניך
המתקנעם בברית ספרך
ונלהשוו, חום וחרוף
עצמות ורונו

מתוך: "לא המילאים מדברות על המוות"

ברגע נידמה שזו חלום בלתיום, שמחה ובירה ארכ למשנהו נצבע הלב מ עמוק תחתונשה האiomה.

קשה, קשה מאד שלא להזכיר במפורש העמוק, הבישני והחודר. קשה שלא להזכיר בתיכון המקדים והילדות. אין זה הספר, וכייד אוכל? הרי רק אטמול עוד שיתקנו בתוכסת ותובתיהם, תמיד הייתה שקט וbijoux, עשו את המועל עליו ברצון ומועלם לא התלוננת. "שיטות אמא, שיטות" – נהגת לנווב:

באח הרים לי אליהו יעקב. קומת המירב ערבין ארוחת לנגד עיני ושמחה החיים ששרתת בך באה נס בנו. הרים בן למופת, אח טוב, חבר מענגנו וחיל אמיין. בחופשותיהם התמלא הבית באושר, גאים היינו בה.

אליהו בך! נתרנו אבלים וכואבים. קשה להאמין شيותר לאנוסיף לראותך, בלבד נשאר בנו פישע עמוק וכואב של אכזה מרה. בעלמיר נקפתה, כדמי ימיר העזירים והטהורים.

ונינה

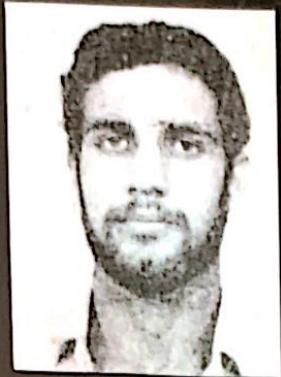
השנים לא מחנו את פניו, את הבעת הטורף הנטבעה מאינו של אליהו. שקט, מכונס, מאופק. מפליב שככל מונחה היה מיזיח שיחנו בפומם כפומו, חרב ציב; פאמן, אוזב לעוזר לאבבצנו, תלמידות, בקשר ידע נוסף, הקמת מסקנות מון הנלמד – הם שעמדו בראש מעינינו. ראה בלי מודים אתגר.

זכננו לי כי באסיפות הוריהם לא היה בפניהם לחישר להוריו אלא – "תלמיד למוסת". למד, השקיע מאפזים והשיגו הישגים יפים. היה לגנות המשפחה, לכל אספה הגוע האב – דוד – בשחיזר של סיפוק והגנה על פניו שכן, ידע שיש על ני לסמור וידע שלא יתחאצב. ואכן, אליהו היה הבן היחיד במשפחה שהמשיך בלימודים העל יסודים ובחוכנותו היה להמשיך בלימודים גבויים.

המנאים הכלכליים והפייזיים בבית לא היו מן הקלים אר זה לא היווה גורם מפריע. אליו מזען את הזמן והדרך להתגבר.

אכן אבידה קשה, לנו – מרגינו, חברינו, ובמיוחד הורינו. ואין בפנינו ניחומים שכן קשה למצור את המילוט שתבטנה את בגשותנו המופלאה ואצלותן של אליהו.

רייכlein רבקה

עד בילדותו ניתן היה להבחין בהבעת פניו המבוששת. בקשי ניתן היה לראותו מדבר ולא משנה עם מי. הליכתו הצנואה וצעדיו האיטיים הושיבו לו את החן שכבר היה בו. אליו הענו והבלתי נשכח. בבית אחיו אותו כולם. לא היה בר נתיה לבוטס על אף אחד ותמיד היה אפשר לראות את חיוכו המבויש ואם היה קצת היה רואה את חיוכו המקסים.

אליהו אהב מאד לעוזר לבולם. בזמן הכתה השיעורדים הוא לא אהב שיפריעו לו, אך בל ענייני הלימודים תמיד לקח ברכיניות, הוא אהב מאוד ללמידה ותמיד חיפש וחיפש מה ללמד. הוא סיים את לימודיו בהצלחה ובתלמוד מצטיין בכל השטחים. אויג שאהובי אותו מאד לא הסתי פעם אהם ותמיד קנאחי כאשר הייתה רואה שבנות מכיתה באאות אליו הביתה, בשעות הפנורמות שלו שהיה מעטום מאד הוא אהב לבוא אליו הביתה, ישבנו יחד והיינו מעבירים חוותית. לא אסתיר ובכנותו אודה שapk ליה הוא עוזר הרבה ובמיוחד במתמטיקה, מקצועו שלא כולם אהובים ומצלחים. באשר למד בחיכון הצעיר שוב בלימודיו ובענייני מורי וחבריו נחשב אליו כתלמיד מסור ונאמן ללי. מסודר ונקי היה. תמיד לפניו שיצא אה ביתה לביה"ס היה מתבונן במראה מספר פעמים מודיו. רק לאחר שראה כי הכל מסודר יצא בדרך שהוא מנשק את אימו ומברך אותה לשalom. לאחר שסיים את לימודיו בתיכון הגיע צו-הגיסוס ובדרישה בא אליו והראה לי את הצו.

כasher התגייש הילגש לשכונה שהוא חסר. בימים אחד אישית הרגשות מסוים שניננו הינו קשורים מאיד זה לזה. כאשר אתה מתרגל או גדול אם אחד ופאתם לוקחים אותו מך – נוצר חלץ ריק וזה מה שקרה לי. בכל חופשה שלו נהג לבקר אותו ובשמה היה בא.

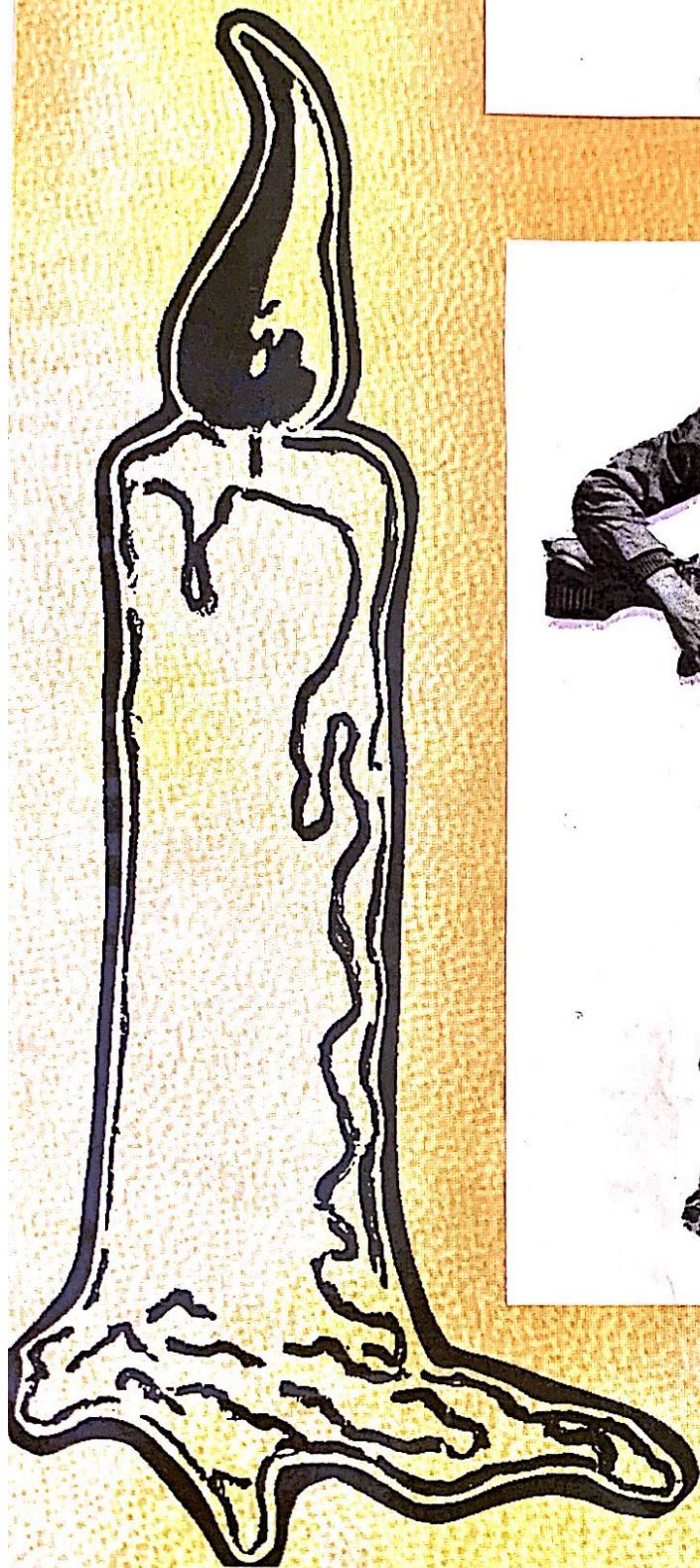
אהב לספר על חוות מוחדרות שקרו לו באבא. הינו מתחכמים ובכל מכתב היה אורח להזיבור את הלימודים, כאשר נותרו לו 11禪ודש לשחרור לפקח עמו לצבאו ספר ספרים שיעזרו לו בהשלמה הלגנות.

שבזעים לפני פרוץ המלחמה כאשר שירות בעזה הוא חלם חלום מזור וכאשר הדבר התריד אותו, התקשר לאיומו ומספר לה שהלו שמדובר בחוץ לארץ – מאז החלה האם לחושש. בערב יום היפורים התקשר הביתה, מסר ד"ש לכולם אמר שהמצב מתחז ומוקה בקרוב לצאת לחופשה ארוכה. ואז פרצה המלחמה, הרגשה הנוראה המשיכה ללוות את אימו עד לחתיר 22 לאוקסובר אשר באו והודיעו לה שאליהו נפל בקרב על החרמון. הבשורה הרעה שטפה את כולם. קשה היה להאמין. אליו איןנו.

דנה

לוי אליהו
1953-1973

א הוב הגית על כולם
ל מות עצה בחרור
י היה שמר חרות בלבו תיננו
ה לבת והשארת זברנות יפם
ר געגועים שאין מפחם להט
ל א נשכח אורח לנצח
ר תמייד תהיה איתנו
י עידן השמים והארץ

יונס זיגאל

הילד הייחיד והמייחד

כל הימים לא מש זכרונך ממפי.

אני פורסת השלחן
אתה אתי.

מריחה ריח של תינוק
רואה את היום,
את השמש הזורחת
אתה אתי.

לראותך לא ראיתי,
אך אתה אתי.

קראתי לך

ולא ענית לי,

אך אתה אתי – תמיד אתי.

ת.ג.צ.ב.ה.
לוי אליהו
1973-1952

